

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА В ЕКСТЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ»

Галузь знань
23«Соціальна робота»
Спеціальність
231«Соціальна робота»
ОП Соціальна педагогіка
Освітній рівень
другий (магістр)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра соціальної освіти та соціальної роботи Викладач: Івженко Інна Борисівна Інформація про викладача на сайті факультету: https://fssp.udu.edu.ua/kafedry/kafedra-sotsialnoi-osvity-ta-sotsialnoi-roboty E-mail: i.b.ivzhenko@npu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Метою програми є підготовка майбутніх фахівців соціальної роботи до практичної роботи в системі психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з посилення адаптивних можливостей у людей, які постраждали внаслідок екстремальних ситуацій		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл вибіркової частини Шифр у навчальному плані: <u>ВВ 2.02</u>		
III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна форма	Заочна форма
	Кількість кредитів	6	6
	Загальна кількість годин	180	180
	Лекційні заняття	12	10
	Семінарські заняття	16	14
	Практичні заняття		

**IV. Короткий
зміст навчальної
дисципліни**

Лекційні заняття (12/10)

Змістовний модуль 1. Загальні підходи і стратегії соціальної роботи з постраждалими в умовах екстремальних ситуацій

Тема 1 Екстремальні ситуації: їх класифікація, соціальні наслідки (2/2)

Тема 2 Стресові стани особистості в умовах екстремальних ситуацій та посттравматичні стресові розлади (0/0)

Тема 3 . Резилієнс-підхід в соціальній роботі з постраждалим населенням (0/0)

Тема 4 Підходи та стратегії соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій (2/2)

Тема 5 Інтервенції психосоціального відновлення на рівні особи, сім'ї, громади в умовах екстремальних ситуацій (0/0)

Змістовний модуль 2. Особливості надання соціальної допомоги і підтримки в умовах екстремальних ситуацій

Тема 6. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання (2/2)

Тема 7. Забезпечення міжсекторальної взаємодії при виникненні екстремальних ситуацій. Мультидисциплінарна команда фахівців (0/0)

Тема 8 Основні принципи та правова підтримка постраждалого населення в умовах екстремальних ситуацій (2/2)

Тема 9. Особливості інформативного забезпечення постраждалого населення щодо екстремальної ситуації та соціальних послуг в роботі соціального працівника (0/0)

Тема 10. Стандарти продовольчої безпеки, планування місць поселення та надання тимчасового житла під час екстремальної ситуації в роботі соціального працівника (0/0)

Змістовний модуль 3. Практичні аспекти соціальної роботи у екстремальних ситуаціях

Тема 11. Встановлення контакту з людьми, які зазнали впливу екстремальних ситуацій (0/0)

Тема 12. Особливості надання першої психологічної допомоги постраждалим від катастроф чи надзвичайних ситуацій відповідно до вікового періоду (2/2)

Тема 13 Особливості надання соціальних послуг в умовах воєнних дій (2/0)

Тема 14 Особливості співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями у процесі надання соціальної допомоги населенню. Перенаправлення клієнтів. (0/0)

Тема 15. Профілактика емоційного вигорання фахівців соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій(0/0)

Семінарські заняття (16/14)

Змістовний модуль 1. Загальні підходи і стратегії соціальної роботи з постраждалими в умовах екстремальних ситуацій

Тема 1 Екстремальні ситуації: їх класифікація, соціальні наслідки (2/2)

Тема 2 Стресові стани особистості в умовах екстремальних ситуацій та посттравматичні стресові розлади (2/2)

Тема 3 . Резилієнс-підхід в соціальній роботі з постраждалим населенням (0/0)

Тема 4 Підходи та стратегії соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій (2/2)

Тема 5 Інтервенції психосоціального відновлення на рівні особи, сім'ї, громади в умовах екстремальної ситуації (2/0)

Змістовний модуль 2. Особливості надання соціальної допомоги і підтримки в умовах екстремальних ситуацій

Тема 6. . Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання (2/2)

Тема 7. Забезпечення міжсекторальної взаємодії при виникненні екстремальних ситуацій. Мультидисциплінарна команда фахівців (0/0)

Тема 8 Основні принципи та правова підтримка постраждалого населення в умовах екстремальних ситуацій (2/2)

Тема 9. Особливості інформативного забезпечення постраждалого населення щодо екстремальної ситуації та соціальних послуг в роботі соціального працівника (0/0)

Тема 10 Стандарти продовольчої безпеки, планування місць поселення та надання тимчасового житла під час надзвичайної ситуації в роботі соціального працівника (0/0)

Змістовний модуль 3. Практичні аспекти соціальної роботи у екстремальних ситуаціях

Тема 11. Встановлення контакту з людьми, які зазнали впливу екстремальних ситуацій (2/0)

Тема 12. Особливості надання першої психологічної допомоги постраждалим від катастроф чи надзвичайних ситуацій відповідно до вікового періоду (2/2)

Тема 13 Особливості надання соціальних послуг в умовах воєнних дій (0/0)

Тема 14 Особливості співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями у процесі надання соціальної допомоги населенню. Перенаправлення клієнтів. (0/0)

Тема 15. Профілактика емоційного вигорання фахівців соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій(0/0)

Самостійна робота здобувача вищої освіти (114/156)

СР: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до лекційних та семінарських занять, написання реферативних робіт

Змістовний модуль 1. Загальні підходи і стратегії соціальної роботи з постраждалими в умовах екстремальних ситуацій

Тема 1 Екстремальні ситуації: їх класифікація, соціальні наслідки (8/10)

Тема 2 Стресові стани особистості в умовах екстремальних ситуацій та посттравматичні стресові розлади (8/12)

Тема 3 . Резилієнс-підхід в соціальній роботі з постраждалим населенням (8/10)

Тема 4 Підходи та стратегії соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій (8/10)

Тема 5 Інтервенції психосоціального відновлення на рівні особи, сім'ї, громади в умовах екстремальної ситуації (8/10)

Змістовний модуль 2. Особливості надання соціальної допомоги і підтримки в умовах екстремальних ситуацій

Тема 6 . Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання (8/10)

Тема 7 Забезпечення міжсекторальної взаємодії при виникненні екстремальних ситуацій. Мультидисциплінарна команда фахівців (6/10)

Тема 8 Основні принципи та правова підтримка постраждалого населення в умовах екстремальних ситуацій (8/12)

Тема 9 Особливості інформативного забезпечення постраждалого населення щодо екстремальної ситуації та соціальних послуг в роботі соціального працівника (8/10)

Тема 10. Стандарти продовольчої безпеки, планування місць поселення та надання тимчасового житла під час екстремальної ситуації в роботі соціального працівника (6/10)

Змістовний модуль 3. Практичні аспекти соціальної роботи у екстремальних ситуаціях

Тема 11. Встановлення контакту з людьми, які зазнали впливу екстремальних ситуацій (8/10)

Тема 12. Особливості надання першої психологічної допомоги постраждалим від катастроф чи екстремальних ситуацій відповідно до вікового періоду (8/12)

Тема 13 Особливості надання соціальних послуг в умовах воєнних дій (8/10)

Тема 14 Особливості співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями у процесі надання соціальної допомоги населенню. Перенаправлення клієнтів. (6/10)

Тема 15.Профілактика емоційного вигорання фахівців соціальної роботи в умовах екстремальних ситуацій(8/10)

V. Результати навчання

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях

ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 21. Застосовувати сучасні методи і технології вивчення та аналізу соціальних умов, оцінювання соціальних потреб, попередження, подолання або мінімізації наслідків конфліктів, соціальних ризиків та складних життєвих обставин у соціальній роботі з різними категоріями клієнтів.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Форма підсумкового контролю – Залік

Поточний контроль

	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	СР	МК	Всього
Д.ф.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	45	25	100
З.ф.	2	2		2		2		2				2				50	38	100

Позначення: Д.ф. – денна форма; З.ф. -заочна форма;Сем- семінарські заняття; Пр. – практичні заняття; МК – модульний контроль.

Поточний контроль	Присутність на лекційних заняттях, опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти, написання, есе), модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	Залік

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується заліком. Максимальна кількість балів за залік –100 балів.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, аналіз, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати обґрунтовані висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів та програм.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Відповідь здобувачів містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.

Високий рівень (80 – 89 балів). Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою;

Достатній рівень (70 – 79 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив незначні помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: відтворює основні поняття поверхово, не виокремлює взаємозв'язки; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

	35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу	Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри.. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт
VIII. Основні інформаційні ресурси	Основні інформаційні джерела 1. Безпека існування людини в навколишньому середовищі. Модуль 1. Цивільний захист. Навч.-метод. посіб. для студ. пед. закл. вищ. освіти / С. В. Бережна, М. В. Васильєва, В. О. Микитюк, С. О. Микитюк. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2021. 184 с. 2. Керівництво МПК з психічного здоров’я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації : [пер. з англ.] / Міжвідомчий постійний комітет. Київ : Унів. вид-во Пульсари, 2017. 216 с. 3. Острова О.О. Перспективи розвитку соціальної роботи в сучасних реаліях України. Соціальна робота в Україні : основні напрями, проблеми та перспективи розвитку : [Текст]. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 28 квітня 2016. Дніпропетровськ, 2016. 147 с. 4. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : навч.-метод. посіб. / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко ; за заг. ред. Н. Гусак] ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017. 92 с. 5. Методичні рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги переміщеним особам / [за заг. ред. О. Л. Іванової ; упоряд.: І. Я. Пінчук, О. О. Хаустова, Н. М. Степанова, А. В. Чайка, А. О. Пінчук]. Київ : [б. в.], 2014. 44 с. 6. Кейс-менеджмент внутрішньо переміщених осіб : метод. рек. / авт.-упоряд. Гусак Н. Є. Київ. [б. в.], 2015. 62 с. 7. Психосоціальна підтримка дітей і дорослих в умовах військової агресії. Соціальна робота: реалії та перспективи : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 110-річчю Полт. нац. пед. ун-та імені В. Г. Короленка, м. Полтава, 9–10 трав. 2024 р. / за заг. ред. Н. О. Сайко, В. І. Березан. Полтава, 2024. 255 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної освіти та соціальної роботи протокол №8 від 29 січня 2025 року

